

7/8167

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
VE
BAŐBAKAN YARDIMCILIĐI

SÜRELİDİR

SAYI : B.02.0.002/0141
KONU :

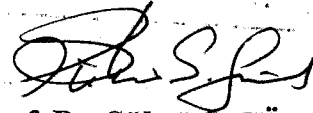
ANKARA
09./9/2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

- İLGİ: a) TBMM Başk.'nın, 05.08.2002 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/8167-16647/39295 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 09.08.2002 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-778/4382 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın Ali ARABACI'nın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiĐi, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediĐi 7/8167-16647 esas no'lu Yazılı Soru önergesi cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereĐini arz ederim.

Prof. Dr. Şükrü S. GÜREL
Dışışleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek: Soru önergesi cevabı (2 sayfa)

DAĐITIM :
GereĐi :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

T . C .
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SÜRELİDİR

Sayı : B.02.0.KKG/106-778 / 4731

Ankara

29/8 /2002

DIŞİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sn. Prof.Dr. Ş. Sina GÜREL)

İLGİ : 20/8/2002 tarihli ve B.02.0.002/0085 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, Başbakanımız Sayın Bülent Ecevit tarafından cevaplandırılmak üzere verdiği 7/8167-16647 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilecek cevaba esas olmak üzere, söz konusu soru önergesinin Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünce cevaplandırılmasına ilişkin ilgi yazınız ve ekleri incelenmiştir.

Söz konusu soru önergesinde; Bergama, Çamköy-Ovacık-Narlıca mevkiinde bulunan altın madeni işletmesine verilen geçici deneme izninin yürütülmesinin durdurulmasına ilişkin İzmir 3. İdare Mahkemesinin 10/1/2002 tarihli ve E.2001/401 sayılı Kararı ile Bursa Orhangazi İlçesinde faaliyet gösteren Cargill Tarım Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ye ait tesise 1 yıl süre ile deşarj ve emisyon izin belgesi verilmesine ilişkin Bursa İl Mahalli Çevre Kurulu Kararının iptaline dair açılan davada Danıştay 6.Dairesinin 18/4/2002 tarihli ve E.2001/6785 sayılı yürütmenin durdurulması Kararını bertaraf etmeye yönelik ve anılan tesislerin işletilmesine olanak sağlayan "Bakanlar Kurulu Prensip Kararı" adı altında herhangi bir karar olup olmadığı hususunun cevaplandırılması talep edilerek Türk Anayasa Hukukunda "Bakanlar Kurulu Prensip Kararı" adı altında ve Cumhurbaşkanının imzasını taşımayan bir müessesenin düzenlenmediği, demokratik bir hukuk devletinde şeffaflığın esas, gizliliğin ise istisna olduğu belirtilmektedir.

Bilindiği gibi, kural olarak Bakanlar Kurulu kararnameleri Başbakan ve bütün bakanlarca imzalandıktan sonra Cumhurbaşkanının imzasıyla tekemmül etmektedir. Bununla birlikte, Bakanlar Kurulunca alınan tüm kararların Cumhurbaşkanı tarafından imzalanması gerekmemektedir. Örneğin, kanun tasarıları ve olağanüstü hal süresinin uzatılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararları gibi bazı kararlar Cumhurbaşkanının imzasına sunulmaksızın tekemmül etmektedir.

Yine, "Prensip Kararı" ya da "Prensip Kararnamesi" denilen Bakanlar Kurulu kararlarının da Cumhurbaşkanının imzasına sunulması gerekmemektedir. Bakanlar Kurulu Prensip Kararları, Türk Anayasa Hukukunun kaynakları arasında yer alan anayasal teamüllere göre, Bakanlar Kurulunda görüşülüp kararname çıkarılmasını gerektirmeyen konularda alınan ve Cumhurbaşkanının onayına sunulmayan kararlardır.

Bunlar, genellikle bir kanunun çeşitli bakanlıklara yetki verdiği bir konuda dikkate alınacak esasları belirleyen (Servet Armağan, 1961 Anayasası ve Bakanlar Kurulu, İstanbul 1978, s.102) veya milli güvenlik konularında alınan kararlardır. Bu nedenle, soru önergesinde yer alan, Türk hukukunda böyle bir müessese bulunmadığı ve alınan prensip kararlarının yok hükmünde olduğu yolundaki iddia yerinde değildir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/106-778

Ankara

/ /2002

İdarenin tek taraflı olarak hukuki durumlarda değişiklik yapan, hukuki ilişkileri etkileyen kararlar alma yetkisi vardır. İdarenin bu yetkisi doktrinde icrai karar alma yetkisi olarak adlandırılmaktadır. Bu yetkiye dayanılarak alınan kararlar ise icrai karar olarak adlandırılır. Bununla birlikte idarenin tek taraflı olarak aldığı kararların tümü icrai nitelikte karar olmayıp bunların bir kısmı icrai olmayan, açıklayıcı, bildirici, temenni mahiyetinde kararlardır. Bu kararlar hukuki durumlarda herhangi bir değişiklik yapmazlar. Bakanlar Kurulu Prensipten Kararları da icrai nitelikte olmayıp bu kararlar ile Bakanlar Kurulunca çeşitli konulardaki temel ilkeler belirlenmektedir.

Prensip kararları, icrai nitelik taşımayıp Bakanlar Kurulunun çeşitli konularda kabul ettiği kimi ilkeleri belirlemeleri ve sadece ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına yönelik açıklayıcı kararlar olmaları nedeniyle yayımlanmamaktadır.

Diğer taraftan, soru önergesine konu Bergama Altın Madeni İşletmesinin faaliyetinin devamına izin verilmesine ilişkin prensip kararının iptali talebiyle açılan dava Danıştay 8 inci Dairesinin 30/7/2002 tarihli ve E.2002/2817, K.2002/3936 sayılı Kararı ile reddedilmiştir.

Ayrıca, anılan davalarla ilgili yargı süreci devam ettiğinden, Anayasanın 138 inci maddesinde yer alan "Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz" hükmü gereğince bu safhada konuya ilişkin soru önergesi verilmesinin Anayasaya uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Dr.Füsün KOROĞLU
Başbakan a.
Müsteşar

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI	
SAYI	0141
TARİH	02.09.2002